

Základní škola Strž, Dvůr Králové n. L., E. Krásnohorské 2919

**Směrnice o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie
ve smyslu zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů**

I.

Úvodní ustanovení

1. Účelem této směrnice je zlepšit prosazování práva a politik Evropské unie (dále jen „EU“) v konkrétních oblastech stanovením společných minimálních norem, které zajistí vysokou úroveň ochrany osob oznamujících porušení práva EU.
2. Touto směrnicí je nastaven soulad s povinnostmi vyplývajícími ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva EU a ze zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, v platném znění.
3. Zásadní povinností pro povinné subjekty je především umožnit bezpečně a diskrétně podat oznámení o porušení práva EU pomocí vnitřního oznamovacího systému a jmenovat k tomu příslušnou osobu.
4. Všechny postupy stanovené v tomto předpisu splňují požadavky právních předpisů v oblasti ochrany osob, osobnosti a oznamovatelů, zejména Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva EU (dále jen „Směrnice EU“) a NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále „GDPR“), zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů a zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, vše v platném znění.
5. Směrnice zaručuje všem oznamovatelům, že v případě podání oprávněného a důvodného oznámení bude jeho osoba a případně i osoby zúčastněné chráněny proti případným odvetným opatřením.
6. Směrnice je závazná pro zaměstnance škola Základní školy Strž, Dvůr Králové nad Labem, E. Krásnohorské 2919 (dále jen „škola“) a je vnitřním předpisem vydaným podle §305 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

II.

Vymezení pojmů

1. Oznámením se pro účely této směrnice rozumí oznámení fyzické osoby obsahující informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti a které jsou v působnosti této směrnice.
2. Porušení práva má znaky trestného činu, nebo má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000 Kč, nebo porušuje zákon o ochraně oznamovatelů v platném znění, nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis EU v oblasti:
 - a) finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - b) daně z příjmů právnických osob,
 - c) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - d) ochrany spotřebitele a bezpečnosti a souladu s požadavky na výrobky podle právních předpisů,
 - e) bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - f) ochrany životního prostředí, bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - g) radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - h) zadávání veřejných zakázek, veřejných dražeb a hospodářské soutěže,
 - i) ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,

- j) ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- k) ochrany finančních zájmů EU,
- l) fungování vnitřního trhu včetně ochrany unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory podle práva EU.

3. Zaměstnancem se rozumí osoba v pracovněprávním vztahu nebo obdobném vztahu, včetně činností a prací na základě dohod o práci konané mimo pracovní poměr.
4. Oznamovatelem dle této směrnice se rozumí fyzická osoba, která oznámí informace o porušení práva, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací pro povinný subjekt. Oznamovatel může podat oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému povinného subjektu, nebo prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti. Za splnění určitých podmínek má oznamovatel právo své oznámení i zveřejnit.
5. Vnitřní oznamovací systém představuje souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.
6. Oznamovatelé mají nárok na ochranu, pokud měli oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé) a že tyto informace spadaly do oblasti působnosti Směrnice a zákona č. 171/2023 Sb. Ochranou oznamovatelů se rozumí především zajištění bezpečného oznamování a zabránění odvetných opatření.
7. Odvetným opatřením se rozumí jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamující osobě působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu. Takovým odvetným opatřením může být zejména:
 - a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
 - b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
 - c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
 - d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
 - e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
 - f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
 - g) diskriminace,
 - h) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
 - i) negativní služební hodnocení nebo pracovní posudek,
 - j) ostrakizace,
 - k) neumožnění odborného rozvoje,
 - l) změna rozvržení pracovní nebo služební doby,
 - m) vyžadování lékařského posudku nebo pracovně-lékařské prohlídky,
 - n) výpověď nebo odstoupení od smlouvy,
 - o) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo chráněná osoba byli vystaveni odvetnému opatření.

8. Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel, ani osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti, nebo osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou, nebo osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele nebo osoba v obdobném postavení, nebo osoba oznamovatelem ovládaná, nebo osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, případně i právnická osoba, v níž má oznamovatel účast, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou, nebo právnická osoba, jejíhož voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou.

9. Ochrany před odvetným opatřením se nemůže domáhat osoba, která podala vědomě nepravdivé oznámení.
10. Oznamovatel a osoba chráněná podle Směrnice EU a čl. II. odst. 8. tohoto předpisu mají právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li jim odvetným opatřením způsobena nemajetková újma. Práva na ochranu před odvetným opatřením se nelze vzdát.
11. Příslušná osoba přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo dalších osob stanovených právními předpisy.
12. Příslušná osoba zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon nestanoví jinak.
13. Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle Směrnice EU nestranně.

III.

Zřízení vnitřního oznamovacího systému

1. Pro potřeby školy je uplatněn Vnitřní oznamovací systém FOSY společnosti CATANIA GROUP s.r.o., který umožňuje uplatňovat oznámení vzdáleným přístupem rychle a diskrétně v souladu s platnými právními předpisy. Přístup k FOSY je zveřejněn na webových stránkách školy. Oznamovatel tím není omezen ve svém právu uplatnit tento postup oznámením na Ministerstvu spravedlnosti dle platných právních předpisů a za splnění určitých podmínek má oznamovatel právo své oznámení i zveřejnit.
2. Vnitřní oznamovací systém FOSY je zajištěn nepřetržitě pomocí šifrované komunikace bez přístupu zaměstnavatele formou vzdáleného přístupu uvedeného na webových stránkách školy, dále poštou nebo osobně.
3. Škola určuje „Příslušnou osobu“ pro příjem, prošetření a nakládání s oznámeními smluvně s firmou CATANIA GROUP s.r.o., kterou je Mgr. Vítězslav Veselý, MPA, LL.M., e-mail: oznamfosy@gmail.com ; tel. č. 605 754 793, adresa: Jabloňová 2060, 347 01 Tachov, ID datové schránky: z9n4nqb. Komunikace mezi příslušnou osobou a povinným subjektem bude probíhat přednostně prostřednictvím datových schránek.
4. Informace o „Příslušné osobě“ a kontaktní údaje jsou uvedeny i způsobem umožňujícím dálkový přístup na webových stránkách školy.

IV.

Povinnosti školy a příslušné osoby

1. Škola na pokyn příslušné osoby zajistí ochranu oznamovatele před jakýmkoliv odvetným opatřením.
2. Zaměstnanci budou prokazatelně seznámeni o právu na podání oznámení a zabránění odvetných opatření.
3. Archivaci materiálů předaných příslušnou osobou škola řeší dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, v souladu s vydaným spisovým řádem školy dle platného skartačního plánu.
4. Škola má při prošetřování oznámení povinnost součinnosti s příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem ministerstva spravedlnosti a případně pověří k součinnosti další osoby (zejm. zaměstnance) v rámci povinného subjektu. Příslušná osoba má oprávnění vyžadovat písemnosti

nebo jiné věci potřebné pro posouzení, oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu atd.

5. Příslušná osoba plní především tyto povinnosti:

- a) nakládá se oznámeními dle platných právních předpisů týkajících se ochrany oznamovatelů i ochrany osobních údajů,
- b) zajišťuje, že odesílatel oznámení obdrží potvrzení o jeho přijetí,
- c) zajišťuje řádné posouzení důvodnosti oznámení,
- d) v případě ústního oznámení ukládá nahrávku, nebo přepis podání,
- e) reaguje na oznámení a řeší ho ve stanovených lhůtách,
- f) informuje oznamovatele o krocích provedených v rámci šetření jeho oznámení,
- g) zajišťuje komunikaci s ministerstvem spravedlnosti k účelu řádného uzavření oznámení v souladu s platnými zákony a směnicemi,
- h) navrhuje uplatnění případných postihů,
- i) vede zabezpečený systém pro archivaci jednotlivých oznámení ze všech zdrojů po dobu 5 let.

V.

Postup při oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému

1. Za oznámení přes vnitřní oznamovací systém se rozumí takové podání, které bylo oznámeno prostřednictvím systému FOSY, nebo přímo příslušné osobě, a to písemně, telefonicky či osobně.
2. V případě ústního oznámení pořídí příslušná osoba jeho zvukovou nahrávku nebo přepis. Takový písemný záznam se zaznamenává formou protokolu v souladu s § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
3. Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k přepisu vyjádřil a jeho vyjádření se k přepisu přiloží.
4. Zvukový záznam se pořizuje se souhlasem oznamovatele. V případě nesouhlasu příslušná osoba sepíše pouze písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení. Obdobně se postupuje, není-li technicky možné pořídít zvukovou nahrávku ústního oznámení.
5. Požádá-li oznamovatel o osobní formu podání, je příslušná osoba povinna takové oznámení přijmout v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů.
6. O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele; toto nemusí příslušná osoba provést, pokud oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení neinformovala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele.
7. Příslušná osoba musí provést předběžné posouzení oznámení, především:
 - a) zda se jedná o oznámení podle Směrnice EU (tzn. zda spadá oznamované jednání pod oblastí vymezené Směrnicí EU nebo zákona č. 171/2023 Sb.),
 - b) zda je dodržen tzv. pracovní kontext (tzn. že oznamovatel se o porušení práva dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností a současně mu ze strany povinného subjektu skutečně hrozí uplatnění odvetných opatření),
 - c) zda oznámené protiprávní jednání vykazuje podezření z přestupku, trestného činu nebo jiného protiprávního jednání,
 - d) zda postačuje oznamované jednání vyřešit interně.

8. Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení, s výjimkou, kdy by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele. V případech skutkově nebo právně složitých oznámení lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.
9. Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle směrnice, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.
10. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba škole navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu.
11. Nepřijme-li škola opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření.
12. O přijatém opatření škola neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele, vyjma případů, kdy oznamovatel nechce být seznámen, nebo by došlo k prolomení diskrétnosti.
13. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat toto oznámení u orgánu veřejné moci.
14. O předaných oznámeních, jejich řešení a přijatých opatřeních provede škola záznam.

VI.

Důvěrnost, vedení záznamů a ochrana osobních údajů

1. Totožnost oznamovatele nelze, kromě příslušné osoby, bez jeho písemného souhlasu nikomu prozradit. To platí také pro všechny další informace, z nichž lze totožnost oznamovatele odvodit. Totožnost oznamovatele a jakékoliv další informace odkazované na takovou osobu lze zveřejnit pouze, pokud to vyžadují právní předpisy, např. pro účely soudního řízení, mimo jiné za účelem ochrany práv dotčené osoby. Poskytuje-li příslušná osoba informace o totožnosti oznamovatele orgánu veřejné moci, je povinna o tom oznamovatele předem vyrozumět společně s důvody, pro které je povinna informaci o jeho totožnosti poskytnout, a umožnit tak oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.
2. Příslušná osoba vede v elektronické podobě evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu: datum přijetí oznámení, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa, datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem ministerstva spravedlnosti a jejich výsledek. Evidence je vedena v platformě FOSY. Do evidence podaných oznámení přes systém FOSY má přístup pouze příslušná osoba.
3. Jakékoli zpracování osobních údajů prováděné podle těchto zásad, včetně jejich výměny nebo předávání, bude prováděno v souladu s právními předpisy. Osobní údaje, které zjevně nejsou relevantní pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou shromažďovány. Pokud budou takové údaje shromažďovány náhodně, budou bez zbytečného odkladu vymazány. Příslušná osoba zajistí v případě potřeby řádnou anonymizaci osobních údajů dle GDPR.

VII.

Závěrečná ustanovení

1. Tento vnitřní předpis se vztahuje na všechny zaměstnance školy ZŠ Strž, Dvůr Králové n. L., E. Krásnohorské 2919.
2. Všichni pracovníci školy, jsou povinni seznámit se s tímto předpisem.
3. Porušení povinností uvedených v této směrnici může být postihováno jako porušení pracovní kázně a dále jako porušení povinností stanovenými předpisy v oblasti ochrany oznamovatelů.

Mgr. Šárka Šantrochová, v. r.
ředitelka školy